

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W OŚRODKU „SIELSKA STANICA” W BUDACH GRABSKICH

Mając na uwadze obowiązek prawny wynikający z zapisów ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz treść wytycznych Organizacji Narodów Zjednoczonych w zakresie biznesu i praw człowieka, uznając istotną rolę biznesu w zapewnieniu poszanowania praw dzieci, Ośrodek Sielska Stanica (dalej: „Ośrodek”) przyjmuje do stosowania Standardy Ochrony Małoletnich. Niniejszy dokument stanowi zbiór zasad i procedur stosowanych, w przypadku podejrzenia, że dziecko, które przebywa w Ośrodku, dzieje się krzywda oraz zapobiegania takim zagrożeniom, z uwzględnieniem sytuacji dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

§ 1

Definicje

- * **Dziecko/majątki** - każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia
- * **Obca osoba dorosła** - osoba powyżej 18 roku życia, która nie jest dla dziecka jego rodzicem lub opiekunem prawnym
- * **Krzywdzenie dziecka** - popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka lub zagrożenie dobra dziecka
- * **Przestępstwo na szkodę dziecka** – na szkodę dzieci mogą być popełnione wszystkie przestępstwa, jakie mogą być popełnione przeciwko osobom dorosłym, a dodatkowo przestępstwa, które mogą być popełnione wyłącznie przeciwko dzieciom (np. wykorzystywanie seksualne z art. 200 kodeksu karnego). Z uwagi na specyfikę obiektów zakwaterowania, w których łatwo można uzyskać możliwość odosobnienia, przestępstwami, do których najczęściej może dojść na ich terenie będą przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, w szczególności zgwałcenie (art. 197 kk), seksualne wykorzystanie niepełnoletniości i bezradności (art. 198 kk), seksualne wykorzystanie zależności lub krytycznego położenia (art. 199 kk), seksualne wykorzystanie osoby poniżej 15 roku życia (art. 200 kk), grooming (uwiedzenie małoletniego za pomocą środków porozumiewania się na odległość - art. 200a kk)
- * **Inne formy krzywdzenia dziecka** - wszystkie formy przemocy stosowane wobec dziecka, które nie spełniają znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego (np. krzyk, poniżanie, szarpanie, wyzywanie, zaniedbywanie potrzeb, itp.)
- * **Pracownik** to osoba zatrudniona na umowę o pracę lub świadcząca pracę na podstawie zbliżonej umowy (np. zlecenie, B2B, umowa o dzieło), a także stażysta, praktykant, wolontariusz itp.
- * **SOM** to niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich

§ 2

Zasady ogólne

1. Ośrodek prowadzi swoją działalność z poszanowaniem praw dzieci jako osób szczególnie wrażliwych na krzywdzenie.
2. Ośrodek uznaje swoją rolę w prowadzeniu biznesu społecznie odpowiedzialnego i promowaniu pożądaných postaw społecznych.
3. Ośrodek w szczególności podkreśla istotność prawnego i społecznego obowiązku zawiadomiania organów ścigania o każdym przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dzieci i zobowiązuje się szkolić swój personel w tym zakresie.

§ 3

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między personelem Ośrodka a małoletnim, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Ośrodek prowadzi edukację swoich pracowników w celu wyposażenia ich w umiejętność rozpoznawania objawów/symptomów krzywdzenie dziecka oraz umiejętność szybkiego i odpowiedniego reagowania na sytuacje krzywdzenia.
2. Każdy pracownik, przed dopuszczeniem do pracy, zapoznaje się z SOM, co potwierdza złożeniem oświadczenia o dokonaniu tej czynności. Jednocześnie składa zobowiązanie przestrzegania zasad i procedur zawartych w standardach. (Załącznik nr 1)
3. Ośrodek uwzględnienia sytuację dzieci z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
4. Przed zatrudnieniem lub skierowaniem danej osoby do pracy z dziećmi ustalane jest czy w przeszłości nie dopuściła się krzywdzenia dziecka. Ustalenia następują zgodnie z art. 21 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
5. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników mających kontakt z dziećmi znajdującymi się na terenie Ośrodka jest traktowanie dziecka z szacunkiem i uwzględnianie jego godności i potrzeb.
6. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników i inne osoby dorosłe wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie.
7. **Zachowania i praktyki niedopuszczalne ze strony pracowników w stosunku do dzieci w Ośrodku to w szczególności:**
 - a) Krzyczenie, zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie dziecka,
 - b) Bicie, szturchanie, popychanie, naruszanie integralności fizycznej dziecka w jakikolwiek sposób, chyba, że występuje zagrożenie zdrowia lub życia dziecka.
 - c) Nawiazywanie z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, składanie mu nieodpowiednich propozycji (w tym także seksualnie komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę),
 - d) Utrwalanie wizerunku dziecka w celach prywatnych lub służbowych (nagrywanie, fotografowanie) bez zgody rodziców/opiekunów dziecka i zgody samego dziecka. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza - wtedy zgoda rodzica/opiekuna dziecka nie jest wymagana,
 - e) Nawiazywanie kontaktu z dzieckiem poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych), spotkanie się dzieckiem poza miejscem pracy,
 - f) Proponowanie dziecku alkoholu, wyrobów tytoniowych lub nielegalnych substancji,
 - g) Dotykanie dziecka, jeśli ono tego nie chce lub w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
8. W przypadku bycia świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, pracownik ma obowiązek poinformowania o tym Koordynatora lub bezpośredniego przełożonego.

§ 4

Zasady i procedury identyfikacji małoletniego przebywającego w Ośrodku i jego relacji w stosunku do osoby dorosłej, z którą przebywa

1. **W celu ustalenia tożsamości dziecka przebywającego w Ośrodku i jego relacji z dorosłym, z którym przebywa, Pracownik podejmuje wszelkie możliwe kroki zmierzające do przeprowadzenia identyfikacji dziecka i jego relacji z osobą dorosłą, która towarzyszy dziecku.**
2. **W tym celu należy:**
 - a) Poprosić o dokument tożsamości dziecka (dowód osobisty) lub inny dokument potwierdzający dane dziecka (np. legitymacja szkolna, aplikacja MObywatel, Internetowe Konto Pacjenta).
 - b) W przypadku braku dokumentu tożsamości lub odmowy jego okazania należy poprosić o podanie danych dziecka (np. imię, nazwisko, adres, datę urodzenia) przez zarówno osobę dorosłą oraz dziecko. Dodatkowo należy zapytać zarówno osobę dorosłą jak i dziecko o relację między nimi.
 - c) Jeżeli osoba dorosła nie jest opiekunem dziecka, powinna zostać poproszona o okazanie stosownego dokumentu np. zgody rodzica na podróżowanie danej osoby z dzieckiem. W przypadku braku takiego dokumentu, należy poprosić ją o wypełnienie oświadczenia zawierającego dane dziecka i dane dorosłego, z którym dziecko przebywa, wraz ze wskazaniem relacji jaka występuje pomiędzy dzieckiem a dorosłym. W przypadku gdy osoba dorosła nie jest rodzicem ani opiekunem dziecka, powinna także oświadczyć, iż rodzice/opiekunowie wyrazili zgodę na opiekę nad dzieckiem.
 - d) W przypadku gdy osoba dorosła w której towarzystwie przebywa dziecko odmówi okazania dokumentu dziecka i/lub wskazania relacji między nimi należy wyjaśnić, że procedura służy zapewnieniu bezpieczeństwa dzieciom korzystającym z Ośrodka i że zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, pracownicy Ośrodka mają obowiązek ustalić, czy dziecko jest bezpieczne.
 - e) W przypadku gdy rozmowa nie rozwieje wątpliwości dotyczących osoby dorosłej towarzyszącej dziecku i jej intencji wobec dziecka, a zwłaszcza gdy odmawia on okazania dokumentu tożsamości lub złożenia oświadczenia zawierającego dane dziecka, należy o tym powiadomić Koordynatora lub przełożonego.
 - f) Od momentu, kiedy pojawią się pierwsze wątpliwości, pracownik Ośrodka powinien być uważny zarówno na dziecko, jak i osobę dorosłą, a o ile to możliwe starać się, by nie pozostali sami.
 - g) Koordynator, który został powiadomiony o sytuacji, przejmuje rozmowę z osobą dorosłą w celu uzyskania dalszych wyjaśnień.
 - h) W przypadku gdy rozmowa potwierdzi przekonanie o próbie lub o popełnieniu czynu na szkodę dziecka, Koordynator lub Zarząd zawiadamia o tym fakcie policję. Dalej stosuje się procedurę jak w przypadku okoliczności wskazujących na skrzywdzenie dziecka.
3. W przypadku, gdy świadkami nietypowych i/lub podejrzanych sytuacji są inni pracownicy Ośrodka, powinni oni niezwłocznie zawiadomić o tym Koordynatora lub przełożonego.
4. Koordynator weryfikuje, na ile podejrzenie krzywdzenia dziecka jest zasadne. W tym celu dobiera odpowiednie środki prowadzące do wyjaśnienia sytuacji lub podejmuje decyzję o przeprowadzeniu interwencji i zawiadamia policję.

§ 5

Zasady i procedury reagowania w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że dobro małoletniego znajdującego się na terenie Ośrodka lub korzystającego z usług Ośrodka jest zagrożone

1. Ujawnienie krzywdzenia dziecka może nastąpić w następujący sposób:
 - dziecko ujawniło pracownikowi Ośrodka fakt krzywdzenia,
 - pracownik zaobserwował krzywdzenie,
 - dziecko ma na sobie ślady krzywdzenia (np. zadrapania, zasinienia), a zapytane odpowiada niespójnie i/lub chaotycznie lub/i popada w zakłopotanie bądź występują inne okoliczności mogące wskazywać na krzywdzenie np. znalezienie materiałów pornograficznych z udziałem dzieci w pokoju osoby dorosłej.
2. Pracownik, który ma uzasadnione podejrzenie, że dziecko przebywające w Ośrodku jest lub zostało skrzywdzone, powinien niezwłocznie zawiadomić Koordynatora, który zawiadamia policję.
3. W przypadku istniejącego zagrożenia bezpieczeństwa dziecka, pracownik, który powziął uzasadnione podejrzenie skrzywdzenia dziecka niezwłocznie zawiadamia policję, dzwoniąc pod numer 112 i opisując okoliczności zdarzenia. Niezależnie od powyższego Pracownik zawiadamia o zdarzeniu Koordynatora lub przełożonego.
4. Należy dołożyć starań, aby utrudnić lub nawet uniemożliwić dziecku oraz osobie podejrzewanej o krzywdzenie dziecka oddalenie się z Ośrodka.
5. W każdym przypadku należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka. Dziecko, w miarę możliwości powinno przebywać pod opieką pracownika do czasu przyjazdu policji.
6. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że doszło do popełnienia przestępstwa skutkującego kontaktem dziecka z materiałem biologicznym sprawcy (sperma, ślina, naskórek), należy w miarę możliwości nie dopuścić, aby dziecko myło się oraz jadło/piło do czasu przyjazdu policji. Należy spokojnie i z szacunkiem wyjaśnić dziecku, dlaczego zastosowano wobec niego takie ograniczenia.
7. Po przejściu dziecka przez policję należy zabezpieczyć materiał z monitoringu oraz inne istotne dowody (np. dokumenty) dotyczące zdarzenia i przekazać je Koordynatorowi, który na wniosek służb przekaze ich kopię listem poleconym lub osobiście prokuratorowi lub policji.
8. Po interwencji należy zgłosić zdarzenie Koordynatorowi, który następnie opisuje je w dzienniku zdarzeń.
9. W przypadku stwierdzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica/opiekuna lub inną osobę dorosłą, z którą dziecko przebywa na terenie Ośrodka, każdy pracownik będący świadkiem takiego krzywdzenia powinien na nie stanowczo zareagować.
10. Jeżeli pracownik Ośrodka jest świadkiem przemocy fizycznej zastosowanej wobec dziecka (klapsy, szarpanie, krzyk, inne wymienione w definicji przemocy fizycznej) powinien starać się przerwać krzywdzenie i zareagować.
11. W sytuacji pozostawienia dziecka poniżej 7 roku życia bez opieki, pracownik który powziął informacje o takim zdarzeniu, powinien powiadomić o tym fakcie Koordynatora, który podejmuje decyzje o dalszym powstępowaniu (podejmuje próbę odnalezienia rodzica/opiekuna a gdy nie jest to możliwe lub gdy rodzic/opiekun nie chce lub/i nie jest zdolna przejąć opieki nad dzieckiem, zawiadamia o tym fakcie policję). W każdym przypadku należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka.

§ 6

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Ośrodka do stosowania SOM, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Nadzór nad stosowaniem SOM prowadzi Zarząd Zakładu Wodociągów i Kanalizacji WOD-KAN sp. z o.o. Prezes Zarządu może wyznaczyć osobę odpowiedzialną za nadzorowanie stosowania SOM, która będzie pełniła funkcję koordynatora ds. Standardów Ochrony Małoletnich (dalej: „Koordynator”).
2. Koordynator jest osobą odpowiedzialną za zapoznanie pracowników z treścią SOM oraz monitorowanie jej stosowania w Ośrodku.
3. Koordynator organizuje i dokumentuje proces edukacji pracowników w zakresie rozpoznawania symptomów, że przebywające w Ośrodku dziecko może być krzywdzone oraz sposobów szybkiego i odpowiedniego reagowania na takie sytuacje, zgodnie z procedurami przyjętymi przez Ośrodek.
4. Koordynator opisuje każdą interwencję lub zgłoszone zdarzenie związane z krzywdzeniem dziecka na terenie Ośrodka w rejestrze zdarzeń.
5. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że doszło do popełnienia przestępstwa, Koordynator jest odpowiedzialny za zabezpieczenie dowodów (w tym nagrań z monitoringu) i przekazanie ich na wnioski służb w formie kopii listem poleconym lub osobiście prokuratorowi lub policji.
6. Koordynator jest odpowiedzialny za prowadzenie procedury w sytuacji, kiedy doszło do skrzywdzenia dziecka przez pracownika Ośrodka lub inną osobę dorosłą, która nie jest bezpośrednio zatrudniona przez Ośrodek lecz przez podmiot trzeci.
7. Koordynator jest odpowiedzialny za monitorowanie i aktualizację SOM oraz ich dostępność zarówno wśród pracowników jak i innych podmiotów współpracujących z Ośrodkiem oraz gości.
8. Dane koordynatora są dostępne dla wszystkich pracowników i gości Ośrodka, również dzieci. Dane muszą zawierać informację, w jaki sposób można skontaktować się z Koordynatorem (adres e-mail, telefon, dostępność: dni i godziny pracy).

§ 7

Przepisy końcowe

1. SOM wchodzi w życie z dniem 15.08.2024 r.
2. SOM są udostępnione na stronie internetowej Ośrodka, w recepcji Ośrodka.
3. Co najmniej raz na dwa lata dokonywana będzie ocena niniejszych Standardów w celu zapewnienia dostosowania jej do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami, a wnioski z przeprowadzonej oceny zostaną udokumentowane na piśmie.

PREZES ZARZĄDU

Jack Półka

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

....., dniar.

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany, niniejszym oświadczam, że zapoznałam/-em się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Ośrodku Sielska Stanica i zobowiązuję się do jej przestrzegania.

/podpis, imię i nazwisko/